

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 10C/181/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513223465
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Martinusová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1513223465.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V samosudkyňou JUDr. Alenou Martinusovou v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., IČO: 00 492 736, Olejkárska 1, Bratislava, zastúpeného: JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, AK ECKER-KÁN & partners, Námestie Martina Benku 9-C1, Bratislava, proti odporcovi: P. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., A. 1, o zaplatenie 50,50 € takto,

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Navrhovateľ žiadal návrhom doručeným súdu dňa 03.07.2013 uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť 50,70 € nakoľko odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez cestovného lístka.

Odporca nepredniesol k veci písomnú ani ústnu obranu.

S poukazom na ustanovenie § 115a ods. 2 O.s.p. a § 156 ods. 3 a § 200 ea/ O.s.p. súd vo veci nenariadil pojednávanie, nakoľko sa jedná o drobný spor.

Súd zistil z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok, že odporca dňa 19.04.2011 cestoval dopravným prostriedkom navrhovateľa linkou č. 99 - autobusom o 12,03 hod. a pri kontrole sa nepreukázal platným cestovným lístkom. Totožnosť odporcu bola zistená z jeho občianskeho preukazu.

Po vykonanom dokazovaní súd vo veci rozhodol rozsudkom 10C 181/2014-23 zo dňa 23.06.2014 tak, že návrh zamietol s odôvodnením, že v zmysle § 5b Zák. č. 250/2007 Zb. vyhodnotil uplatnený nárok ako premlčaný v premlčacej lehote podľa § 108 Obč. zákonníka.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť súdu 1. stupňa na ďalšie konanie. Vytkol súdu, že nesprávne použil ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Uviedol, že povinnosť odporcu zaplatiť úhradu navrhovateľovi v zmysle § 9 písm. b/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 14 ods. 2 Zák. č. 168/1996. Podľa názoru navrhovateľa pohľadávka nie je premlčaná.

Odvolací súd uznesením č. k. 3Co/570/2014-39 zo dňa 26.01.2015 rozsudok súdu 1. stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na to, že rozsudok je nepreskúmateľný, nakoľko

jeho odôvodnenie nevysvetľuje, prečo súd 1. stupňa prihladol na premlčanie uplatňovaného nároku. Poukázal na to, že súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že aj bez návrhu prihladol z úradnej povinnosti na premlčanie v zmysle § 5b zák. č. 250/2007Zb., ale aplikáciu tohto ustanovenia posudzovanej veci ničím nezdôvodnil a preto odvolací súd nemohol preskúmať úvahy, ktoré ho viedli k takému právnomu posúdeniu.

Súd v nadväznosti na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu znovu vec prejednal.

S poukazom na ustanovenie § 115a ods. 2 O.s.p. a § 156 ods. 3 O.s.p. a § 200ea/ O.s.p. súd vo veci opätovne nenariadil pojednávanie, nakoľko sa jedná o drobný spor.

V zmysle ustanovenia § 11 písm. d/ zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu, ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo zničenie autobusu.

Podľa § 12 ods. 4, 5 zák. č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave cestujúci je povinný mať platný cestovný lístok, pri nastúpení do autobusu, ak mu ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu, alebo bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ho vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu, alebo ak sa cestovný lístok stáva platným až jeho označením v autobuse, ako aj po celý čas prepravy a pri vystupovaní z autobusu. Cestujúci je povinný na výzvu sa preukázať platným cestovným lístkom vodičovi alebo inému členovi osádky autobusu, alebo revízorovi.

Podľa § 9 písm. b/ zák. č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave vodič, alebo iný člen osádky autobusu, alebo dopravca môže uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, zaplatiť cestovné a úhradu.

Sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac

do sto násobku základného cestovného bez príplatkov.

Doprovca je povinný zverejniť tarifu na svojom webovom sídle a zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje sprístupnili verejnosti v cestovnom poriadku, a ak je to možné,

aj v priestoroch autobusovej stanice a v autobusoch, a aby osádka autobusu a revízori boli schopní informovať cestujúcich o sadzbách a ostatných cenách pred začatím prepravy a počas nej.

Podľa článku 6 Prepravného poriadku MHD v Bratislave a článku 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy cestujúci ktorý sa na vyzvanie revízora nemôže preukázať platným cestovným lístkom je povinný zaplatiť dopravcovi cestovné 0,50 € a sankčnú úhradu

50,00 €.

Súd mal preukázané, že odporca cestoval dopravným prostriedkom navrhovateľa a keďže cestoval bez cestovného lístka je povinný zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu. Medzičasom odporca prestal preberať súdne zásielky v mieste trvalého bydliska a preto mu súd v konaní ustanovil opatrovníka.

Súd v zmysle § 5b Zák. č. 250/2007 Zb. v platnom znení, z úradnej povinnosti prihladol aj bez návrhu na premlčanie uplatňovaného nároku.

Podľa § 108 Obč. zákonníka, práva z prepravy sa premlčujú za 1 rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. a) zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 102/2014 Z. z. účinného od 1.5.2014, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania

Podľa § 2 písm. b) zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 102/2014 Z.z. účinného od 1.5.2014, predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet,

Podľa § 2 písm. i) zák. č. 250/2007 Z. z., službou je akákoľvek činnosť alebo výkon, ktorý je ponúkaný spotrebiteľovi odplatne alebo bezodplatne s výnimkou činností upravených osobitnými predpismi, nad ktorými vykonávajú dozor profesijnej komory alebo iné orgány štátnej správy, ako sú uvedené v § 19.

Navrhovateľ je právnickou osobou, obchodnou spoločnosťou. K predmetu jeho podnikania uvedeného v obchodnom registri patrí pravidelná verejná cestná hromadná mestská doprava osôb. Pri uzatváraní a plnení zmluvy o preprave osôb koná v rámci svojho predmetu podnikania. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ má postavenie dodávateľa. (§ 52 ods. 1 OZ). Odporcom je fyzická osoba nepodnikateľ, teda ide o spotrebiteľa. (§ 52 ods. 4 OZ) Nakoľko spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, čo v tomto prípade znamená, že Zmluva o preprave osôb uzavretá medzi navrhovateľom - dodávateľom a odporcom - spotrebiteľom je zmluvou spotrebiteľskou a preto súd dospel k záveru, že ide o spotrebiteľský vzťah.

Lex specialis k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. OZ) je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb, ak k plneniu dochádza na území Slovenskej republiky alebo ak plnenie súvisí s podnikaním na území Slovenskej republiky. (§ 1 ods. 2 zák. č. 250/2007 Z. z.) Keďže predmetom záväzku navrhovateľa zo Zmluvy o preprave je poskytovanie služieb (-prepravy cestujúceho do miesta určenia riadne a včas) v súvislosti s jeho podnikaním, súd pri posúdení záväzku medzi účastníkmi uplatňoval aj ustanovenia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a postaveniu navrhovateľa zodpovedá postavenie predávajúceho (§ 2 písm. b).

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 102/2014 Z. z. účinného od 01.05.2014, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Zákon č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave neupravuje explicitne premlčanie práva dopravcu na cestovné a na sankčnú úhradu. Preto je potrebné otázku premlčania tohto nároku posúdiť vychádzajúc z § 853 OZ na základe analógie legis podľa tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom najbližšie. Takýmto ustanovením Občianskeho zákonníka je práve § 108 OZ v zmysle, ktorého pre práva z prepravy platí premlčacia doba jeden rok.

Jednoročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Odporca bol prepravným kontrolórom kontrolovaný dňa 19.04.2011, kedy mal oprávnenie prevziať úhradu dlžného cestovného a úhrady v sume 50,- €. Nasledujúcim dňom 20.04.2011 sa teda odporca dostal s plnením záväzku do omeškania a zároveň začala plynúť jednoročná premlčacia lehota.

Navrhovateľ podal predmetný návrh až 03.07.2013, teda po uplynutí jednoročnej premlčacej lehoty a preto súd jeho návrh zamietol ako premlčaný.

Vzhľadom k tej skutočnosti, že odporca bol v konaní úspešný, ale trovy konania mu nevznikli, preto súd v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O. s. p., mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde, dvojmo.

Odvolanie voči rozsudku musí obsahovať tieto náležitosti:

- z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované,
- v odvolaní je potrebné uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha,
- odvolanie podlieha súdnemu poplatku v rovnakej výške ako sa platí súdny poplatok za návrh.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.